Instytut Pamięci Narodowej

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/166643,Inauguracja-pociagu-Lodzkiej-Kolei-Aglomeracyjnej-Warszyc.html
18.04.2024, 20:04

Inauguracja pociągu Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej „Warszyc”

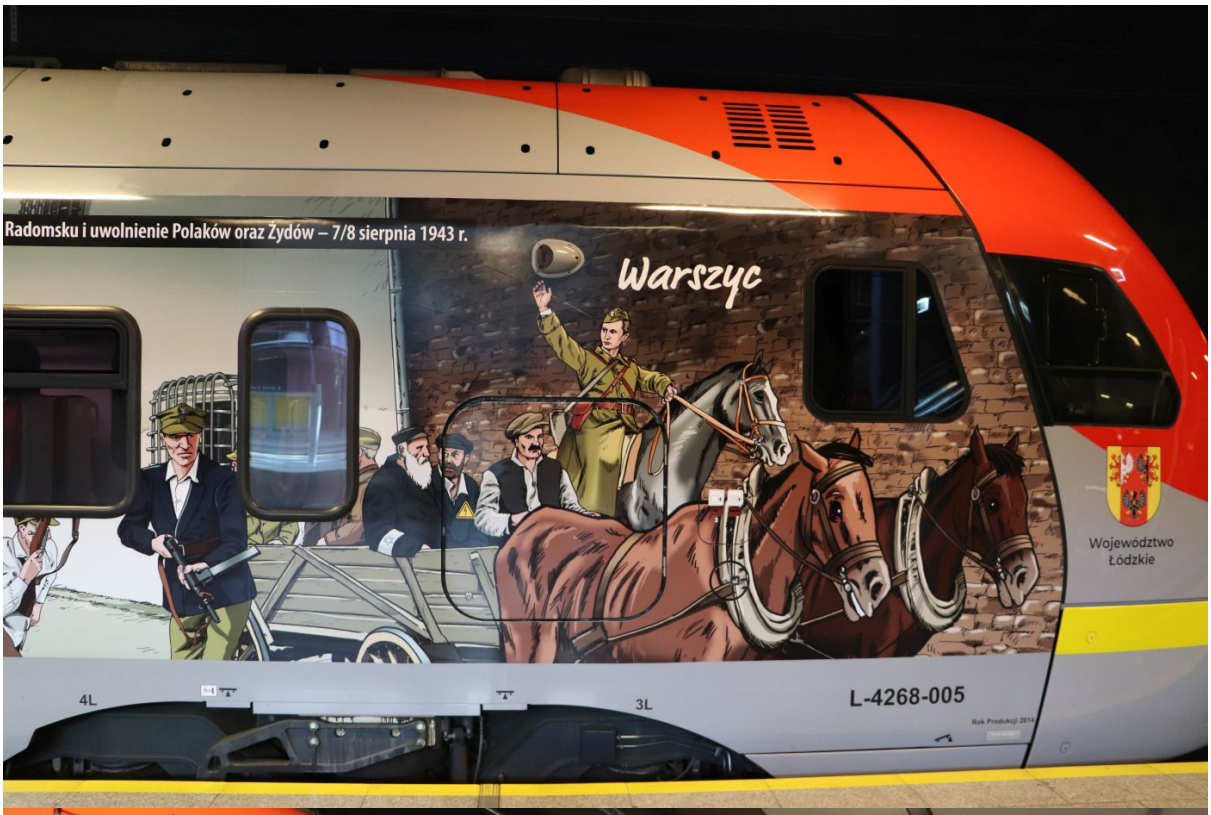

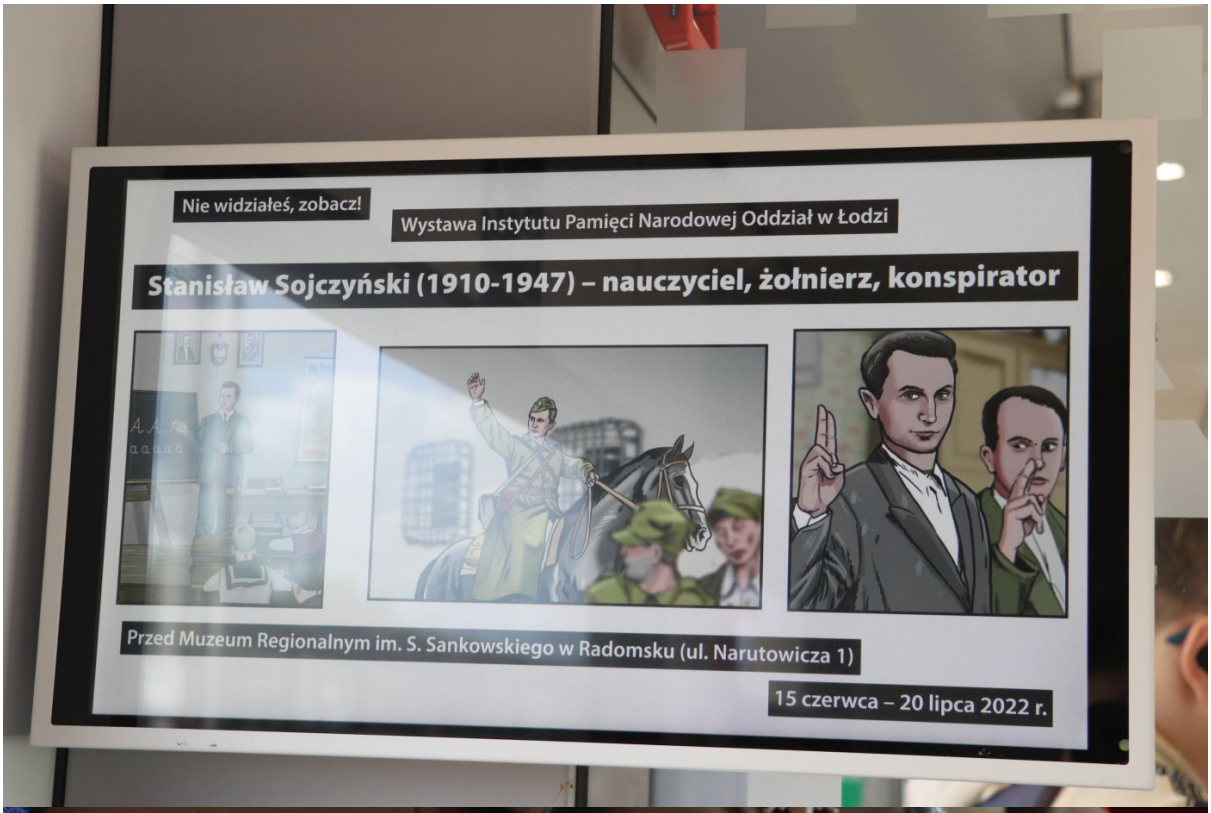
Nie widziałeś, zobacz!
Wystawa Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi
Stanisław Sojczyński (1910-1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator
Przed Muzeum Regionalnym im. S. Sankowskiego w Radomsku (ul. Narutowicza 1)
15 czerwca – 20 lipca 2022 r.

KDB

Warszyc

Kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc" (1910–1947)
– oficer Armii Krajowej, dowódca Konspiracyjnego Wojska Polskiego
INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
2

w – 7/8 sierpnia 1943 r.
Warszyc

NALICZYCIEL, ŻOŁNIERZ, KONSPIRATOR
3
ZDJĘCIE SYGNALITYCZNE NR 488 KPT. SOJCZYŃSKIEGO „WARSZYCA", WYKONANE W SIEDZIBIE WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO PRZY AL. ANSTADTA 7, MIESIĄC PO JEGO ARESZTOWANIU W CZĘSTOCHOWIE – ŁÓDŹ, 25 LIPCA 1946 R.
ZGŁADZENI Z WYROKU PODZIEMNEGO PAŃSTWA PODZIEMNEGO RADOMSZCZAŃSCY GESTAPOWCY.
STANISŁAW SOJCZYŃSKI (1910–1947)
NALICZYCIEL, ŻOŁNIERZ, KONSPIRATOR
W 1940 R., JUŻ W RAMACH ZWIĄZKU WALKI ZBROJNEJ, POSŁUGIWAŁ SIĘ PSEUDONIMEM „ZBIGNIEW" I JAKO KOMENDANT PODOBWODU RZEJOWICE ROZBUDOWYWAŁ STRUKTURY KONSPIRACYJNE ORAZ GROMADZIŁ UZBROJENIE POTRZEBNE DLA PRZYSZŁYCH AKCJI BOJOWYCH

STANISŁAW SOJCZYŃSKI (1910–1947)
NALICZYCIEL, ŻOŁNIERZ, KONSPIRATOR
4
SOJCZYŃSKI DO WYBUCHU WOJNY BYŁ NAUCZYCIELEM W SZKOLE POWSZECHNEJ W BORZE ZAJĄCKIM. NALEŻAŁ RÓWNIEŻ DO ZWIĄZKU NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO ORAZ AKTYWNIE DZIAŁAŁ W ZWIĄZKU STRZELECKIM.

Posłani w Pokoju Chrystusa
STANISŁAW SOJCZYŃSKI (1910–1947)
NALICZYCIEL, ŻOŁNIERZ, KONSPIRATOR
1

Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Inauguracja pociągu ŁKA „Warszyc” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Rafał Leśkiewicz (IPN)
Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Dr hab. Karol Polejowski, wiceprezes IPN. Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Prezentacja wystawy „Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Jacek Trajdos (IPN)
Dr Tomasz Toborek (IPN Łódź). Seminarium popularnonaukowe poświęcone Stanisławowi Sojczyńskiemu „Warszycowi” – Radomsko, 15 czerwca 2022. Fot. Rafał Leśkiewicz (IPN)

W południe 15 czerwca 2022 na dworcu kolejowym w Radomsku miała miejsce inauguracja pociągu Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej „Warszyc”. W wydarzeniu udział wzięli zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, marszałek województwa łódzkiego Grzegorz Schreiber oraz dyrektor Oddziału Instytutu

Pamięci Narodowej w Łodzi dr hab. Dariusz Rogut. Pociąg wyruszył dwie godziny wcześniej z Łodzi Fabrycznej. Przyjechali nim do Radomska m.in. przedstawiciele samorządów, wojska, pracownicy IPN oraz inni podróżni

Uroczysta premiera pociągu wraz z nadaniem mu imienia „Warszyc" związana jest z 75. rocznicą zamordowania Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca", uczestnika wojny obronnej Polski w 1939 r., zastępcy komendanta Obwodu Radomsko Armii Krajowej i szefa tamtejszego Kedywu, twórcy niepodległościowej organizacji Konspiracyjne Wojsko Polskie, rozstrzelanego wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi 19 lutego 1947 r.

– *Do dziś szukamy doczesnych szczątków Stanisława Sojczyńskiego* – mówił podczas uroczystości wiceprezes IPN dr hab. Karol Polejowski – *a jednak przez ostatnich pięć lat udało się zrobić dużo, by pamięć o legendarnym „Warszycu" przetrwała. Został Honorowym Obywatelem Radomska, patronem Dziewiątej Łódzkiej Brygady Obrony Terytorialnej – i dworca kolejowego, na którym się spotykamy*.

Prezes IPN przypomniał sylwetkę i dokonania Sojczyńskiego zarówno w czasie II wojny światowej, jak i w konspiracji powojennej, w której działał, by przeciwstawić się nowemu zniewoleniu ojczyzny. – *Sojczyński nie łudził się, że koniec wojny to dla Polski powrót wolności. W jednej z broszur pisał bez ogródek, „co to są Sowieci, jak potrafią bez skrupułów strzelać [do] niewinnych, gwałcić kobiety (…) i kraść, kraść co się da i ile razy jest okazja"* – przytoczył słowa „Warszyca".

– *To słowa jakże wymowne dziś, w obliczu sowieckich zbrodni na Ukrainie* – dodał. – *I tak jak dziś Ukraińcy chwytają za broń, by powstrzymać Rosjan, tak wtedy, w roku 1945 , Sojczyński nie złożył broni. Stworzył Konspiracyjne Wojsko Polskie, którego działalność wykroczyła zasięgiem daleko poza Radomsko. W krótkim czasie KWP stało się jedną z ważniejszych organizacji podziemia poakowskiego w Polsce* – mówił.

Zaznaczył, że komunistyczna propaganda obrzucała Sojczyńskiego najgorszymi epitetami: krwawy watażka, bandyta, zbir. – *Dziś, by odkłamać tamte obelgi, wystarczy nam jedno słowo: bohater* – podkreślił wiceprezes IPN.

Przypomniał też, że Łódzka Kolej Aglomeracyjna nie pierwszy raz w ostatnim czasie upamiętnia postać wielce zasłużoną w walce o wolną Polskę. Rok temu na tory wyruszył pociąg „Anders", wcześniej – pociągi „Marszałek" i „Pogonowski".

Poprzez wielkoformatowe rysunki zdobiące boki pociągu ŁKA przypomniane zostały dwa najważniejsze wydarzenia z życia bohatera, czyli walka w szeregach Armii Krajowej oraz działania w ramach antykomunistycznej organizacji i kontynuowanie oporu po 1945 r. Na bokach wagonów zaprezentowano sceny batalistyczne upamiętniające akcję przeprowadzoną w nocy z 7 na 8 sierpnia 1943 r., gdy akowski oddział partyzancki pod dowództwem por. Stanisława Sojczyńskiego „Zbigniewa" uratował z niemieckiego więzienia w Radomsku Polaków i Żydów oraz wydarzenia z 19 na 20 kwietnia 1946 r., gdy podkomendni „Warszyca" wkroczyli do Radomska i z tamtejszego aresztu Powiatowego

Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego uwolnili kilkudziesięciu przetrzymywanych żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego. Obydwa wydarzenia łączy Radomsko, będące w okresie II wojny światowej ważnym ośrodkiem oporu w ramach Polskiego Państwa Podziemnego oraz miejscem powstania i funkcjonowania największej antykomunistycznej organizacji w Łódzkiem – Konspiracyjnego Wojska Polskiego.

Dodatkowo w tym samym dniu przed gmachem Muzeum Regionalnego im. S. Sankowskiego przy ul. Narutowicza 1 w Radomsku, została zaprezentowana plenerowa wystawa Oddziału IPN w Łodzi „Stanisław Sojczyński (1910-1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator", która nawiązuje graficznie do rysunków na pociągu ŁKA „Warszyc" i będzie dostępna dla mieszkańcom miasta do 20 lipca 2022 r.

Natomiast w Galerii Muzeum Regionalnego im. S. Sankowskiego w Radomsku zorganizowano seminarium popularnonaukowe, podczas którego wystąpili dr hab. Dariusz Rogut (*Sowieci w Polsce – wyzwolenie przez zniewolenie*), dr Tomasz Toborek (*Kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc" i I Komenda Konspiracyjnego Wojska Polskiego*) oraz Paweł Wąs (*Działalność II i III Komendy Konspiracyjnego Wojska Polskiego 1946–1954*).

POLECAMY:

- Biogram kpt. Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca": Biblioteka Cyfrowa na portalu Przystanek Historia przystanekhistoria.pl
- kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc": Żołnierze Wyklęci – Zapomniani Bohaterowie
- Dodatek prasowy Oddziału IPN w Łodzi „Warszyc – legendarny dowódca Konspiracyjnego Wojska Polskiego": wydawnictwo przygotowane przez Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Łodzi w związku z obchodami 75. rocznicy zamordowania kpt. Stanisława Sojczyńskiego.

***

„Darowano nam Polskę i ustanowiono rządy nad Nią, jakbyśmy byli narodem żebraków, jakbyśmy czekali przez sześć lat wielkich zmagań na koniec wojny z założonymi rękami, jakbyśmy nie toczyli najkrwawszych na kuli ziemskiej walk i jakbyśmy nie przerośli naszych rzekomych dobroczyńców gotowością do poświęceń i bohaterstwem. Na świętych ołtarzach Wawru, Oświęcimia, Majdanka, Warszawy, leśnych partyzanckich pobojowisk, spacyfikowanych po barbarzyńsku miast i wsi – dokonano najhaniebniejszej w dziejach profanacji: stworzono sztuczną, jakby w sercach naszych nie żyła prawdziwa, Polskę, która jest usankcjonowaniem wszelkiej podłości, zła i zdrady" – pisał Stanisław Sojczyński „Warszyc" w Rozkazie nr 1 z 3 stycznia 1946 r.

Na dawnym poligonie Brus w Łodzi trwają prace poszukiwania miejsca pochówku „Warszyca".